

MAKSU- JA TOLLIAMET

Käibemaksuseaduse üldpõhimõtted

Sisukord

Maksustatav väärtus	3
<i>Sihtotstarbeline toetus</i>	3
<i>Kauba tasuta võõrandamine</i>	4
<i>Omatarve</i>	5
<i>Hinnasoodustused</i>	5
<i>Kulude hüvitamine</i>	6
<i>Faktooringteenus</i>	7
<i>Korduskasutuspakend</i>	7
<i>Maksuladustamise lõpetamine ja ajutises aktsiisivabastuses oleva aktsiisikauba aktsiisilaost väljatoimetamine</i>	7
<i>Seotud isikud ja harilikust väärtusest madalama hinnaga võõrandamine</i>	8
<i>Imporditava kauba maksustatav väärtus</i>	9
<i>Eksporditava kauba maksustatav väärtus</i>	10
<i>Mootorsõidukimaks ja käibemaks</i>	11
<i>Garantiisumma</i>	12
<i>Elektrienergiaga arveldamine</i>	13

Maksustatav väärtus

Käibe, kauba ühendusesisese soetamise ja saadava teenuse maksustatavat väärtust reguleerib **käibemaksuseaduse** (KMS) § 12, imporditava kauba maksustatavat väärtust § 13, eksporditava kauba maksustatavat väärtust § 14.

RM 30.03.2004. a määrus nr 41 „**Kauba või teenuse harilikust väärtusest madalama hinnaga võõrandamiseks maksukohustuslasele antava sihtotstarbelise toetuse maksustatava väärtuse hulka arvamise ja maksustamise kord**” (RTL 2004, 39, 656)

Üldpõhimõte

Käibe maksustatava väärtuse ning kauba ühendusesisese soetamise ja saadava teenuse maksustatava väärtuse moodustavad kauba või teenuse müügihind ning kõik muu tasuna käsitatav, mille kauba võõrandaja või teenuse osutaja kauba ostjalt, teenuse saajalt või kolmandalt isikult kauba või teenuse eest on saanud või saab. Sätet ei kohaldata KMS § 12 lõigetes 3, 6, 7¹, 10, 13 ja 14 nimetatud juhtudel (KMS § 12 lg 1).

Maksustatava väärtuse hulka arvatakse ka muud summad peale müügihinna, sealhulgas kõrvalkulud ning lõivud ja maksud (nt aktsiis ja riigilõiv), välja arvatud Eestis või välisriigis makstav käibemaks, mida kauba võõrandaja või teenuse osutaja kauba soetajalt või teenuse saajalt tehinguga seoses nõuab (KMS § 12 lg 6¹).

Samuti ei arvata kauba võõrandamisel makstavat intressi kauba käibe maksustatava väärtuse hulka (KMS § 12 lõige 8).

Viimati uuendatud 06.08.2025

Sihtotstarbeline toetus

Maksustatava väärtuse hulka arvatakse ka kauba või teenuse harilikust väärtusest madalama hinnaga võõrandamiseks antav sihtotstarbeline toetus (KMS § 12 lg 2).

Sihtotstarbeline toetus arvatakse kauba või teenuse maksustatava väärtuse hulka juhul, kui see antakse maksukohustuslasele kauba või teenuse müügihinna alandamiseks. Sihtotstarbeline toetus, mis on ette nähtud riigi-, valla- või linnaeelarves, arvatakse kauba või teenuse maksustatava väärtuse hulka vaid

juhul, kui toetuse andmine on ette nähtud konkreetsele isikule konkreetse kauba või teenuse müügihinna alandamiseks. Toetuse maksustatava väärtuse hulka arvamise ja maksustamise kord on kehtestatud rahandusministri määrusega.

Kui käibemaksukohustuslasele laekus mingi rahasumma toetusena, tuleb kõigepealt vastata kahele küsimusele:

1. kas on antud sihtotstarbeline toetus konkreetse kauba või teenuse harilikust väärtusest madalama hinnaga võõrandamiseks või üldist laadi toetus, mis ei ole seotud kindla kauba võõrandamise või kindla teenuse osutamisega;
2. kui on antud sihtotstarbeline toetus konkreetse kauba või teenuse harilikust väärtusest madalama hinnaga võõrandamiseks, siis kas see on antud riigi-, linna- või vallaeelarvest või kusagilt mujalt.

Vastavalt KMS § 12 lõikele 1 arvatakse kauba või teenuse maksustatava väärtuse hulka selle müügihind ning kõik muu tasuna käsitatav, mille kauba võõrandaja või teenuse osutaja kauba ostjalt, teenuse saajalt **või kolmandalt isikult** kauba või teenuse eest on saanud või saab. Sama paragrahvi lõike 2 kohaselt **arvatakse maksustatava väärtuse hulka ka maksukohustuslasele kauba või teenuse harilikust väärtusest madalama hinnaga võõrandamiseks antav sihtotstarbeline toetus** – seega võib sihtotstarbelise toetuse andja olla see kolmas isik, kellelt saadud tasu loetakse maksustatava väärtuse osaks.

KMS § 12 lõike 2 rakendamiseks antud rahandusministri määruses on kirjas, et **sihtotstarbeline toetus, mis on ette nähtud riigi-, valla- või linnaeelarves, arvatakse kauba või teenuse maksustatava väärtuse hulka üksnes juhul, kui toetuse andmine on ette nähtud konkreetsele isikule konkreetse kauba või teenuse müügihinna alandamiseks**. Kuna see reeglina nii ei ole (enamasti eelarves ei ole rida, millega eraldatakse mingi summa kindlale isikule kindla kauba või teenuse hinna alandamiseks), siis eelarvest antud toetus jääb maksustatavast väärtusest välja.

See tähendab, et kui see osa müüdud kauba või osutatud teenuse maksustatavast väärtusest, mis ei ole ostja poolt tasutud omaosalus, kaetakse kas eelarvelise toetusega või muu sellise toetusega, mis ei ole maksukohustuslasele antud konkreetse kauba või teenuse hinna alandamiseks, siis **moodustabki omaosalus kauba või teenuse kogu maksustatava väärtuse**.

Kui kaup või teenus kuulub käibemaksuga maksustamisele, siis ei saa käibemaksuseaduse kohaselt olla võimalust, et omaosalus võiks mitte olla käibemaksuga maksustatav. Omaosalus sellisel juhul ongi kauba või teenuse müügihind (saaja jaoks ostuhind) ja seega ka maksustatav väärtus. Kui on tegemist kauba või teenusega, mis vastavalt KMS §-le 16 on maksuvaba, siis on ka omaosalus maksuvaba, **kuid tuleb deklareerida KMD real 8 maksuvaba käibena**.

Viimati uuendatud 06.08.2025

Kauba tasuta võõrandamine

Kauba tasuta võõrandamise ja kauba tasuta ühendusesisese soetamise puhul, samuti kauba ühendusesisese käibena käsitatava kauba teise liikmesriiki toimetamise korral (§ 7 lõike 1 punkt 3) on maksustatav väärtus kauba või muu sarnase kauba soetusmaksumuse või selle puudumisel omahinna alusel eelnimetatud toimingute tegemise ajal määratud väärtus (KMS § 12 lg 3).

Seega võib maksustatava väärtuse määramise aluseks võtta ka muu sarnase kauba soetusmaksumuse. Maksustatav väärtus tuleb kindlaks määrata kauba võõrandamise vms toimingu tegemise ajal. See tähendab, et kauba kunagise soetusmaksumuse või omahinna asemel tuleb maksustatava väärtuse määramisel arvesse võtta selle kauba võõrandamise või muu nimetatud toimingu tegemise ajal kehtiv tegelik hind. Tuleb võrrelda sel hetkel kehtivat sarnase või sama kauba turuhinda, millega saaks selle turutingimustel soetada. Samuti kui võrreldavat tehingut ei leita, tuleb arvesse võtta kauba seisukord ning muud asjaolud, mis mõjutavad kauba hinda. Näiteks kulumine võib vähendada kauba väärtust, samas parendustööd võivad aga kauba väärtust tõsta.

Seega määrab ettevõtte ise Toidupangale või muudele sarnastele organisatsioonidele tasuta üleantava kauba maksustatava väärtuse.

Viimati uuendatud 06.08.2025

Omatarve

Omatarbe korral on maksustatav väärtus kauba soetusmaksumus või selle puudumisel omahind või teenuse omahind.

Viimati uuendatud 06.08.2025

Hinnasoodustused

Kauba või teenuse maksustatavat väärtust võib vähendada hinnasoodustuse võrra juhul, kui

hinnasoodustust kohaldatakse kauba müümise või teenuse osutamise ajal ning ärilisel eesmärgil (KMS § 12 lõige 8).

Hinnasoodustuse kohaldamisel ei ole oluline, mis tingimustel soodustust antakse. Näiteks võib kauba või teenuse hind sõltuda kliendirühmast (edasimüüjad, püsikliendid), ostetavast kauba kogusest jms. Oluline on see, et soodustust saaksid kõik vastavas sihtgrupis olevad kliendid, näiteks kõik edasimüüjad, kõik püsikliendid, kõik need, kes ostavad kaupa teatud kogustes jne.

Näide

Kui kauba käibemaksuta hind on 10 000 eurot ja püsikliendile antav hinnasoodustus 500 eurot, on kauba maksustatav väärtus püsikliendile müügi korral 9500 eurot. Oluline on, et seda soodustust antakse kauba müümise ja teenuse osutamise ajal, see tähendab, et käibemaksu arvutatakse juba õigelt hinnasoodustusega hinnalt.

Kui hinnasoodustust antakse pärast kauba müümist või teenuse osutamist, siis vastavalt käibemaksuseaduse § 29 lõikele 7 saab kauba või teenuse maksustatavat väärtust muuta juhul, kui maksukohustuslane tühistab kauba või teenuse kohta esitatud arve või esitab kreditarve. Kreditarvet võib esitada vaid selles viidatud konkreetse/konkreetsete arve/arvete kohta. Nii müüja kui ka ostja kajastavad sellest tulenevad muudatused arve tühistamise või kreditarve esitamise maksustamisperioodi kohta esitatavas käibedeklaratsioonis.

Käibe maksustatavat väärtust ei saa muuta, kui aasta lõpus kantakse kauba soetajale või teenuse saajale boonuseks üle mingi summa ja selle kohta ei esitata kreditarvet koos viitega arvele (arvetele), millel näidatud kauba või teenuse maksustatavat väärtust muudetakse.

Kui kauba soetaja/teenuse saaja esitab nn boonusarve ja lisab sellele käibemaksu, tekib arve saajal probleem sellelt arvelt sisendkäibemaksu mahaarvamisega. Sisendkäibemaksu mahaarvamisel peab olema üheselt arusaadav, millist teenust või kaupa soetatakse ning teenuse või kauba seos maksustatava käibega. Ja seetõttu tuleks selliseid boonusarveid käsitleda ainult raamatupidamisdokumentidena, mis ei muuda käibemaksuarvestust.

Kauba soetaja või teenuse soetaja võib väljastada arve (kreditarve) maksukohustuslase või välisriigi maksukohustuslase poolt talle võõrandatud kauba või osutatud teenuse kohta, kui poolte vahel on selles enne käibe toimumist sõlmitud kirjalik kokkulepe ja kokkulepe sisaldab ka aktsepteerimise korda (KMS § 37 lg 5). Kui kauba müüja/teenuse osutaja ning kauba soetaja/teenuse saaja vahel ei ole sõlmitud kirjalikku kokkulepet vastavalt eeltoodule, ei ole kauba soetaja/teenuse saaja poolt väljastatava arve alusel kauba müüja/teenuse osutajal õigust tagasiulatuvalt vähendada võõrandatud kauba või osutatud teenuse maksustatavat väärtust.

Viimati uuendatud 06.08.2025

Kulude hüvitamine

Maksustatav väärtus ei sisalda kauba ostjalt või teenuse saajalt tema nimel ja arvel tehtud kulude katteks tagasimaksena saadud summasid, mis on raamatupidamises kajastatud vahekontol (KMS § 12 lõige 9).

Kulude summa peab olema tõendatav. Maksukohustuslane ei või maha arvata kauba ostja või teenuse saaja nimel ja arvel tehtud kuludes sisalduvat sisendkäibemaksu (kulude käibest väljaarvamisel ole need enam maksukohustuslase maksustatava käibega seotud) (KMS § 12 lg 9).

Viimati uuendatud 30.09.2025

Faktooringteenus

Faktooringuteenuse maksustatav väärtus on lepingutasu ja arvete käitlemise tasu (KMS § 12 lg 10).

Viimati uuendatud 06.08.2025

Korduskasutuspakend

Korduskasutuspakendi (KMS § 11 lg 7) maksumust ei arvata kauba käibe maksustatava väärtuse hulka juhul, kui maksukohustuslane ei võõranda korduskasutuspakendit. Kauba maksustatava väärtuse hulka ei arvata ka pakendiseaduse alusel määratud tagatisraha (KMS § 12 lõiked 11 ja 12).

Eeltoodu puudutab ainult korduskasutuspakendeid, millele on pakendiseaduse alusel määratud tagatisraha ja mida reaalselt ettevõtetele korduskasutuseks tagastatakse. Eeltoodu tähendab ka seda, et kui korduskasutuspakendi võõrandab mõni müügiettevõtte (kauplus, söökla, bensiinijaam jne), ei arvata kauba maksustatava väärtuse hulka korduskasutuspakendi ehk pandimärgi maksumust.

Viimati uuendatud 06.08.2025

Maksuladustamise lõpetamine ja ajutises aktsiisivabastuses oleva aktsiisikauba aktsiisilaost väljatoimetamine

Kauba maksuladustamise lõpetamisel või ajutises aktsiisivabastuses oleva aktsiisikauba aktsiisilaost väljatoimetamisel ilma kauba võõrandamiseta (KMS § 3 lõike 6 punktid 5 ja 6) on käibe maksustatav väärtus kauba soetusmaksumus või omahind või kauba harilik väärtus, kui see on soetusmaksumusest või omahinnast madalam. Maksustatav väärtus võib vastava kauba maksulattu või aktsiisilattu paigutamisel laovarvestusse kantud väärtusest väiksem olla ainult põhjendatud juhtudel.

Viimati uuendatud 06.08.2025

Seotud isikud ja harilikust väärtusest madalama hinnaga võõrandamine

Harilikust väärtusest madalama hinnaga kauba võõrandamisel või teenuse osutamisel määratavad maksustatava väärtuse määramise põhimõtted ning reeglid on sätestatud KMS § 12 lõigetes 14–17.

Kui kaupa võõrandatakse või teenust osutatakse **seotud isikule tulumaksuseaduse mõistes**, on maksustatav väärtus turuväärtus juhul, kui kauba võõrandamise või teenuse osutamise eest makstav tasu on turuväärtusest:

1. väiksem ning kauba soetajal või teenuse saajal ei ole sisendkäibemaksu täieliku mahaarvamise õigust;
2. väiksem ning kauba võõrandajal või teenuse osutajal ei ole sisendkäibemaksu täieliku mahaarvamise õigust ning selle kauba võõrandamine või teenuse osutamine on maksuvaba käive;
3. suurem ning kauba võõrandajal või teenuse osutajal ei ole sisendkäibemaksu täieliku mahaarvamise õigust.

KMS § 12 lõiget 14 rakendatakse maksudest kõrvalehoidumise või maksustamise vältimise tõkestamiseks. Nimetatud lõiget rakendatakse ka kauba ühendusesisese soetamise puhul (KMS § 12 lõige 15).

KMS tähenduses tähendab turuväärtus kogusummat, mis kauba soetajal või teenuse saajal tuleks vaba

konkurentsi tingimustes tasuta sellise kauba soetamiseks ja teenuse saamiseks samal turustusetapil, kui kaupa võõrandatakse või teenust osutatakse, sõltumatule kauba võõrandajale või teenuse osutajale liikmesriigis, kus kauba võõrandamist või teenuse osutamist maksustatakse (KMS § 12 lõige 16).

Kui ühtegi võrreldavat kauba võõrandamist või teenuse osutamist ei leita, on turuväärtus (KMS § 12 lõige 17):

1. kauba puhul summa, mis ei ole väiksem kauba või sarnase kauba soetusmaksumusest, või selle puudumisel omahind, mis määratakse kindlaks kauba võõrandamise või teenuse osutamise ajal;
2. teenuse puhul summa, mis ei ole väiksem maksukohustuslase kogukulust teenuse osutamisel.

Viimati uuendatud 06.08.2025

Imporditava kauba maksustatav väärtus

Imporditava kauba maksustatava väärtuse, välja arvatud KMS § 13 lõigetes 3–6 käsitletud juhtudel, moodustavad ühenduse tolliseadustiku kohane kauba tolliväärtus ja kõik importimisel tasumisele kuuluvad maksud (edaspidi impordimaksud) ning muud kauba sihtkohta toimetamisega seotud kulud, sealhulgas tolliväärtusesse arvamata vahendustasu, pakkimis-, veo- ja kindlustuskulud kuni esimese sihtkohani Eesti territooriumil.

Kuna imporditava kauba maksustatava väärtuse määramise põhimõtted tulenevad otseselt tolliregulatsioonist, võrdub imporditava kauba maksustatav väärtus üldjuhul tolliväärtusega, mis määratakse tolliväärtuse määramise meetodeid kasutades.

Kui tolliväärtus ei sisalda kõiki importimisega seotud kulutusi (nt vahendustasu, pakkimis-, veo- ja kindlustuskulud) kuni § 13 lõikes 2 defineeritud esimese sihtkohani, tuleb nimetatud kulud imporditava kauba maksustatavasse väärtusse siiski lisada (§ 13 lõige 1).

Esimene sihtkoht Eesti territooriumil on koht, mis on märgitud kaubaveo saatedokumendile või muule dokumendile, mille alusel kaupa imporditakse. Kui seda ei ole märgitud, siis loetakse esimeseks sihtkohaks veose esimene laadimiskoht Eesti territooriumil.

Kui reisija on importinud kaupa üle käibemaksuvaba piirmäära, moodustavad imporditud kauba maksustatava väärtuse selle ostuhind ja kõik impordimaksud. Ostuhinna tõendab reisija maksedokumentide alusel. Kui need puuduvad või toll kahtleb põhjendatult, et deklareeritud väärtus ei vasta tegelikult makstud summale, määrab toll kauba tolliväärtuse, kasutades tolliseadustiku

artiklis 74 nimetatud meetodeid.

Kui tolliterritooriumile toimetatud kaup on imporditud pärast selle eriprotseduurile suunamist, ei või imporditava kauba maksustatav väärtus olla üldjuhul väiksem, kui oleks olnud selle kauba maksustatav väärtus tolliterritooriumile toimetamisele vahetult järgnenud importimisel. Kui eriprotseduurile suunatud kauba importimisel deklareeritakse väiksem maksustatav väärtus, lähtub toll komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/2447, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 343, 29.12.2015, lk-d 558–893), artiklis 140 sätestatust. Kui tolliseadustiku artiklites 69–76 ja komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artiklites 127–146 sätestatud tingimused on täidetud ja väärtuse vähenemine tolli rahuldavalt põhjendatud, aktsepteerib toll deklareeritud maksustatavat väärtust. Kui maksustatava väärtuse vähenemine ei ole tolli rahuldavalt põhjendatud, siis määrab toll tolliväärtuse vastavalt tolliseadustiku artiklile 74.

Seega kui kauba import tekib pärast mingi muu tolliprotseduuri rakendamist (nt vabasse ringlusse suunamine pärast tolliladustamist), siis ei või imporditava kauba maksustatav väärtus üldjuhul olla väiksem kui oleks olnud kauba tolliväärtus kauba ühendusse toimetamisele järgnenud kohesel kauba impordil. Samas võib toll teatud põhjendatud juhtudel, nt pankrotivara müügi korral tollilaos, aktsepteerida ka maksustatava väärtuse vähenemist. Tollil on õigus vajadusel maksustatavat väärtust korrigeerida.

Välistöötlemise tolliprotseduuril oleva kauba importimisel ühendusse selle kauba ühendusest eksportinud isiku poolt moodustavad maksustatava väärtuse töötlemisel lisandunud väärtus ning kõik kauba väärtusele lisandunud laadimis-, pakkimis-, veo- ja kindlustuskulud koos kõigi impordimaksudega. Standardvahetussüsteemi kasutamise korral määratakse asendustoote maksustatav väärtus KMS § 13 lõike 1 sätteid kohaldades, kusjuures see ei või olla väiksem kui väljaveetava kauba maksustatav väärtus.

Kauba toimetamisel Eestisse ühendusevälisest riigist, mis on ühenduse tolliterritooriumi osa (KMS § 6 lõike 4), kohaldatakse kauba maksustatava väärtuse määramisel KMS § 12 sätteid.

KMSiga kehtestatavat maksu ei arvata imporditava kauba maksustatava väärtuse hulka.

Viimati uuendatud 06.08.2025

Eksporditava kauba maksustatav väärtus

Ekspordi korral kohaldatakse kauba maksustatava väärtuse määramisel KMS § 12 sätteid, reeglina on maksustatavaks väärtuseks müügihind.

Küll aga ei tohi kaupa piiramatult nn „üles hinnata“, st kui kauba müügihind on oluliselt kõrgem tema harilikust väärtusest, tuleb nullmääraga maksustatava kauba ekspordi maksustatavaks väärtuseks deklareerimisel võtta kauba harilik väärtus.

Seestöötlemise tolliprotseduuriga Eestisse sissetoodud kauba reekspordil või seestöötlemise loa alusel ekvivalentkaubast valmistatud toote eelneval ekspordil ei arvata töötlemiseks sissetoodud kauba väärtust või ekvivalentkauba väärtust maksustatava väärtuse hulka.

Viimati uuendatud 06.08.2025

Mootorsõidukimaks ja käibemaks

Käibemaksuseaduse § 12 lõigete 1 ja 6¹ kohaselt moodustavad maksustatava väärtuse kauba või teenuse müügihind ning kõik muu tasuna käsitatav, mille kauba võõrandaja või teenuse osutaja kauba ostjalt, teenuse saajalt või kolmandalt isikult kauba või teenuse eest saab, sealhulgas ka kõrvalkulud, lõivud ja maksud (välja arvatud käibemaks).

Mootorsõiduki aastamaksu maksjaks on seaduse kohaselt sõiduki omanik või vastutav kasutaja. Kui omanik või vastutav kasutaja annab sõiduki rendile, siis mootorsõidukimaksu tasumise kohustus jääb ikkagi tema kanda. See on üks kuluartikkel, mis mõjutab hinnakujundust, ja kui mootorsõidukimaks lisatakse müüdava kauba või teenuse hinnale, kuulub ka see hinnakomponent käibemaksuga maksustamisele.

Näide

Vastutav kasutaja annab auto rendile hinnaga 500 eurot ja sellele lisandub käibemaks.

Alates aastast 2025 lepitakse kokku, et mootorsõidukimaksu võrra renditeenuse hind tõuseb.

Renditava auto aastamaks on 360 eurot, ühe kuu arvestuses seega 30 eurot.

Alates 2025. aastast on renditeenuse maksustatav väärtus 530 eurot ja kogu summale lisandub käibemaks.

Maksuvabalt on lubatud KMS § 12 lõike 9 kohaselt hüvitada vaid sellised kulud, mis on tehtud kellegi teise eest ja seejärel kompenseeritakse.

Näide

Eraisik võtab auto liisingusse (kapitalirendile). Liisinguandja ja liisinguvõtja (nimetatud eraisik) on kokku leppinud, et registreerimistasu 1000 eurot jääb ostja kanda, kuid liisinguandja tasub selle esmalt ise ja nõuab siis ostjalt sisse.

Sellisel juhul, kuna liisinguandja tegi kulutuse ostja eest, ei pea ta ostjale esitatavale sõiduki registreerimistasu hüvitamise nõudele käibemaksu lisama ja küsibki ostjalt 1000 eurot. Summa tuleb kajastada raamatupidamises vahekontol ja kulutus peab olema tõendatav.

Lisainfo

[Käibemaks ja mootorsõidukite registreerimistasu \(2.10.24\) | docx](#)

Näited mootorsõiduki registreerimistasu käibemaksuga maksustamise kohta Rahandusministeeriumi juhises

Mootorsõidukimaks

Info mootorsõidukimaksu ja registreerimistasu kohta

Viimati uuendatud 06.08.2025

Garantiisumma

Ehitusfirmadel on praktikaks, et mingi protsent lepingu kogumaksumusest jäetakse nn garantiirahaks, mis kuulub maksmisele alles pärast kõigi tööde teostamist. Teenuse tellija tasub selle kokkulepitud tähtajal, peale garantiiperioodi lõppu, mis garanteeribki selle, et ehitaja vajaduse korral puudused likvideeriks. Garantiisumma on omavahelise kokkuleppe küsimus, mida käibemaksuseadus ei reguleeri.

Vastavalt käibemaksuseaduse § 12 lõikele 1 loetakse kauba või teenuse maksustatavaks väärtuseks selle tegelik müügihind. Ehitusteenuse maksustatavaks väärtuseks, millelt tuleb käibemaks arvutada ja deklareerida käibedeklaratsioonil, ongi kogu ehitusteenuse hind, **nn garantiisumma seda ei vähenda**. Teenuse käive on tekkinud, kui teenus on osutatud (vastu võetud) ja käive on tekkinud kohe kogu teenusehinna ulatuses sõltumata maksmise tingimustest. **See tähendab, et ka garantiisumma, mille maksmiseks on antud pikem maksetähtaeg, ei muuda osutatud teenuse maksustatavat väärtust väiksemaks**. Arvel on seega maksustatavaks väärtuseks kogu teenuse hind ja arvele võib märkida ka osamaksete tasumise kokkulepitud tähtajad või milline protsent hinnast milliseks tähtajaks tuleb tasuda.

Kui garantiiperioodil teostatakse garantiitöid, näiteks kõrvaldatakse puudusi, siis see uuesti käivet ei tekita, sest käibena deklareeriti ka garantiisumma ehk teenuse maksustatav väärtus tervikuna. Seega, kui ilmnebki vajadus midagi parandada ja tellija ei pea juurde maksuma, vaid kõik ongi garantii korras, siis ei ole see ehitaja jaoks uuesti käive, vaid see on tema kulu. Sisendkäibemaksu on õigus puuduste

parandamiseks tehtud kuludelt maha arvata. Garantiisumma makstakse ehitajale kokkulepitud tähtajal. Uus käive tekib sellisel juhul, kui tehakse töid, mis ei ole tehtud garantiikorras ja mille eest peab tellija lisaks maksma, selle kohta väljastatakse uus arve.

Viimati uuendatud 12.06.2026

Elektrienergiaga arveldamine

01.08.2026 jõustub elektrituruseaduse muudatus, millega teatud isikute jaoks viiakse elektrienergiaga arveldamine üle uutele alustele. Sellest tingitult muutuvad nende isikute osas elektrienergialt nii käibemaksu kui ka elektriaktsiisi arvestamise põhimõtted.

Elektrienergiaga arveldamise üldpõhimõtted

Võrguettevõtja ja elektrimüüja arveldavad edaspidi võrgust elektrienergiat võtva ja seda võrku andva nii tarbija kui elektritootjaga kauplemisperioodidel netomõõdetud elektrienergia koguste eest. Selliselt mõõdetakse ning arveldatakse võrgu ja tarbija või elektritootja vahel kahesuunaliselt liikuvat elektrienergiat ainult juhul, kui tarbimiskohas (võrguettevõtja liitumispunktis) on kahesuunaline elektriarvesti.

Kauplemisperioodiks on 15 minutit ning selle lõpus tekib ainult üks netomõõdetud kogus: kas elektrienergia võrgust võtmine (ehk tarbimine) või selle võrku andmine. Netomõõdetud elektrienergia kogus leitakse iga kauplemisperioodi kestel (s.o iga 15 minuti lõikes) võrgust võetud ja võrku antud elektrienergia mõõdetud koguste võrdlemisel. Kui kauplemisperioodi kestel võetakse elektrienergiat võrgust rohkem, kui seda võrku antakse, loetakse vahe selle kauplemisperioodi osas tarbimiseks. Kui kauplemisperioodi kestel võrku antud elektrienergia kogus ületab võrgust võetud elektrienergia kogust, loetakse vahe selle kauplemisperioodi osas võrku andmiseks.

NÄIDE 1

Võrguettevõtja edastas 15 minuti kestel tarbijale 300 kWh elektrienergiat.

Tarbija andis sama 15 minuti kestel võrku 230 kWh elektrienergiat.

Netomõõdetud elektrienergia kogus on 70 kWh, mis loetakse tarbija tarbimiseks.

NÄIDE 2

Võrguettevõtja edastas 15 minuti kestel tarbijale 50 kWh elektrienergiat.

Tarbija andis sama 15 minuti kestel võrku 300 kWh elektrienergiat.

Netomõõdetud elektrienergia kogus on 250 kWh, mis loetakse tarbijalt võrku antuks.

Kauplemisperioodide netomõõdetud kogused liidetakse iga kalendrikuu lõpus (nt 30 päevaga kalendrikuus on kokku 2880 kauplemisperioodi), millega tekib kaks näitu: kalendrikuu kestel võrgust võetud elektrienergia üldkogus (tarbimine) ja võrku antud elektrienergia üldkogus. Neid elektrienergia üldkoguseid teist korda enam ei võrrelda (uut netomõõtmist ei toimu).

Maksustatava väärtuse ja käibemaksu arvestamine arve esitamisel kliendile, kellelt samal perioodil ka elektrit ostetakse

Kui elektrimüüja esitab arve kliendile, kes omakorda müüb elektrit elektrimüüjale, on elektrienergia, edastustasu, taastuenergiatasu, elektriaktsiisi, varustuskindluse tasu, tasakaalustamisvõimsuse tasu ja käibemaksu arvutamise aluseks seadusest tulenevalt 15 minuti pikkune kauplemisperiood. Seetõttu tekib igal 15-minutilisel kauplemisperioodil tulem vaid ühel osapoolel. Kogu kuu kauplemisperioodid liidetakse ja igakuiselt tekib tootjale ning tarbijale jätkuvalt kaks näitu: tarbimine ja tootmine.

Näiteks kui isik müüs 15 minuti pikkusel kauplemisperioodil 0,3 kWh elektrienergiat ja temale samal perioodil müüdi 0,1 kWh elektrienergiat - siis arvestatakse, et sel 15 minutilisel kauplemisperioodil on tema tulem 0,2 kWh ja elektrimüüja käibe maksustatavaks väärtuseks, millelt arvutatakse maksmisele kuuluv käibemaks, on sellel kauplemisperioodil 0,2 kWh elektrienergia müügihind.

Rohkem infot

Elektriaktsiisi arvestamine

Viimati uuendatud 23.07.2026